

Utbildningsdepartementet
Drottninggatan 16
103 33 Stockholm

2014-04-10
1 (5)
Dnr 9.1.1-2014:427

Redovisning av uppdrag om lärarlegitimation

Dnr 9.1.1-2014:927

Av regleringsbrev för budgetåret 2014 avseende Statens Skolverk framgår att Skolverket senast den 15 april ska redovisa arbetet med att meddela legitimationer för lärare och förskollärare. Av redovisningen ska särskilt framgå antal ansökningar, antal meddelade legitimationer, antal ärenden i vilka det inte meddelats beslut och i stort vilka kategorier dessa tillhör, handläggningstid samt kostnader fördelat på handläggning, it, information, och övrigt, inklusive en kostnadsanalys. Redovisningen ska avse perioden januari t.o.m. mars 2014. Därutöver ska redovisningen innehålla en prognos av antalet ärenden som kommer att beslutas under 2014 samt förväntade kostnader och en kostnadsanalys.

Ansökningar om legitimation samt om komplettering av legitimation

Antalet ansökningar ökade kraftigt i samband med de regelförändringar som infördes från och med 1 respektive 2 december. Främst rör ökningen de nya möjligheterna att komplettera legitimationen där ansökningar utifrån yrkeserfarenhet utgör det stora flertalet. Även antalet grundansökningar om legitimation ökade under december.

Antalet lärare och förskollärare som ansökte om legitimation och komplettering av legitimation under december var i snitt ca 1 900 per vecka, en fördubbling av antalet ansökningar jämfört med resten av 2013. I januari inkom i snitt ca 1 300 ansökningar per vecka. Söktrycket minskade något under februari och mars till i snitt ca 1 200 per vecka.

	Antal ansökningar
Totalt	197 000
-varav kvartal 1, 2014 grundansökan	9 000
-varav kvartal 1, 2014 komplettering av legitimation	7 000

Beslutade ärenden

Under december 2013 fattade Skolverket i snitt drygt 900 beslut per vecka. Detta var en betydligt lägre nivå jämfört med året i övrigt då snittet låg på ca 1 900 beslut

per vecka. Den kraftiga minskningen av antalet fattade beslut under december är en följd av att bedömningar och beslut skulle anpassas till förändringarna i regelverket vilket påverkade handläggningen högst påtagligt. Effekten av de nya reglerna har märkts även under inledningen av 2014. Under januari uppgick antal beslut till i snitt 700 per vecka, i februari 1 100 och för mars månad var snittet 1 200 beslut per vecka.

	Beslut första kvartalet, 2014
Beslutade grundansökningar	8 600
-varav yrkeslärare	1 300
-varav utländsk examen	500
-varav fritidspedagoger	150
Beslutade ansökningar om komplettering av legitimation	3 500

Omprövningar/ överklaganden

Skolverket har under 2014 tagit emot 695 ärenden rörande omprövning/överklagan. Antalet avslutade ärenden gällande omprövning/överklaganden uppgick för första kvartalet 2014 till 930 ärenden.

För samma period har 340 ärenden överlämnats till förvaltningsrätten. 33 överklaganden har avvisats av Skolverket på grund av att de inkommit för sent.

Skolverket har förelagts att yttra sig i 1031 ärenden. Förvaltningsrätten, kammarrätten och Högsta förvaltningsdomstolen har dömt/beslutat i dryga 900 av Skolverkets ärenden.

Ärenden i domstol har främst handlat om utökad behörighet på grund av de nya bestämmelserna, behörighet i yrkesämnen samt beslut om avslag på ansökan om lärarlegitimation på grund av avsaknad av lärarexamen.

Utfärdade legitimationer

Antal legitimerade personer var vid utgången av det första kvartalet ca 160 000. Av dessa har drygt 18 600 personer både en lärarlegitimation och en förskollärlärligitation.

	Antal legitimationer
Lärlarlegitimationer	112 859
Förskollärlarlegitimationer	65 845

Handläggningstid

Handläggningstiden för ett ärende varierar kraftigt beroende på vilken typ av utbildning den sökande har och vad Skolverket har för kännedom om denna. Inte

sällan har de sökande olika typer av utbildningar, det vill säga inte bara lärarutbildningar, vilket många gånger gör bedömningen extra komplex. Handläggningstiden för de ärenden som beslutades under det första kvartalet var för drygt 50 procent av ärendena kortare än fyra månader, vilket är målsättningen för Skolverkets handläggning. För 30 procent av de beslutade ärendena var handläggningstiden längre än 12 månader. Bland ärendena med längst handläggningstid återfinns främst yrkeslärare och lärare med utländsk examen eller utländska studier.

Öppna ärenden

De ärenden som inkom redan 2011 och som fortfarande inte är avslutade utgörs främst av ansökningar som omfattar yrkesämnen. Detsamma gäller även för öppna ärenden från 2012 men här tillkommer även ansökningar som omfattar utländsk examen och utländska studier.

Ansökningar inkomna:	Antal öppna ärenden vid utgången av första kvartalet, 2014
2011	1 000
2012	700
2013	6 600
Kvartal 1, 2014	14 700
Totalt antal öppna ärenden	23 000

Yrkesämnen

Skolverket har tidigare inte prioriterat ansökningar om behörighet i yrkesämnen med anledning av att det inte ställs krav på legitimation för att få ansvara för undervisningen i dessa ämnen eller för att få en tillsvidareanställning. Under hösten 2013 påbörjade Skolverket utredningsarbetet kring yrkesämnen och har sedan december 2013 handlagt och beslutat i dessa ärenden. Under första halvåret 2014 arbetar Skolverket med behörigheter i yrkesämnen på samtliga yrkesprogram inom gymnasieskolan, i huvudsak enligt den plan som redovisades i månadsskiftet januari-februari.

Arbetet med ansökningar som rör lärare vars yrkeskunskaper behöver valideras kommer att påbörjas under andra kvartalet 2014. Utifrån de ärenden som hittills har handlagts bedömer Skolverket att det rör sig om ca 200 ärenden som behöver valideras vilket är betydligt färre än vad som tidigare befarats. Dessa valideringar är dock inget som Skolverket har kompetens att själv genomföra och ett arbete pågår för att ta fram fungerande former för detta tillsammans med lärosätena.

Utländska examen/studier

I arbetet med att legitimera lärare med utländska examina/studier fortsätter Skolverket samarbetet med UHR. Skolverket förstärker UHR:s möjligheter att prioritera bedömningar av utländska lärarexamina genom ekonomiskt stöd på 2 800 000 kronor. Skolverket har även träffat en överenskommelse om utökat samarbete med Malmö Högskola samt Linköpings universitet angående ärenden där lärare med svensk lärarexamen har ytterligare studier från utlandet. I detta arbete hjälper

Malmö högskola samt Linköpings universitet Skolverket med att bedöma de utländska studierna.

Karriärtjänster

Från och med december 2013 har Skolverket prioriterat de lärare som innehaft tjänst som förstelärare under 2013 för att säkerställa att de har legitimation i tid för när skolhuvudmännen ska ansöka om medel. Av de som ansökt har med några få undantag alla dessa ärenden behandlats.

De lärare som avser att ansöka om förstelärartjänst från läsåret 2014/2015 och som ansöker om legitimation under 2014 måste räkna med fyra-sex månaders handläggningstid. Skolverket har ingen möjlighet att prioritera sent inkomna ansökningar framför andra.

Huvudmannen ska i samband med rekvisitionstillfället för läsåret 2014/2015 kunna intyga att aktuella lärare är legitimerade. Rekvisitionstillfället inleds i oktober. Skolverket har informerat om detta på olika vis och har även gjort riktade informationsinsatser till skolhuvudmännen för att tydliggöra att lärarna först i oktober är i behov av legitimation. Skolverket har även informerat skolhuvudmännen om vikten av att kontrollera att de lärare som utses till förstelärare eller lektorer har en lärarexamen och ett tjänstgöringsintyg i de fall de ännu inte är legitimerade.

Kostnader och kostnadsanalys

Skolverket har tilldelats 147 miljoner kronor för arbetet med lärarlegitimationer under 2014.

Skolverkets bedömning i nuläget är att ca 130-135 miljoner kronor av dessa medel kommer att förbrukas under 2014. Bedömningen är något osäker vilket har att göra med svårigheter att prognosticera ansökningsvolymen och därmed personal och lokalbehov.

Kostnaderna för lärarlegitimationsuppdraget under första kvartalet uppgår till 30,5 miljoner kronor. Under rubriken övrigt finns kostnader för bl.a. lokaler och rekryteringskostnader.

	Kostnad
Handläggning	21 121 000
It	3 665 000
Information	1 578 000
Övrigt	4 127 000

Prognos 2014

Det är som vid tidigare tillfällen svårt att göra säkra prognoser kring antalet ansökningar men Skolverket arbetar initialt med en prognosbild på cirka 76 000 nyinkomna ärenden för 2014. Prognosen följs upp och stäms av veckovis.

En prognos på 76 000 ärenden ställer stora krav på Skolverkets organisation och i nuläget arbetar myndigheten intensivt med att säkerställa personal och kompetens för att hantera denna volym och för att klara en handläggningstid på fyra till sex månader under året. I övrigt arbetar Skolverket för att samtliga ansökningar som är inkomna under 2011, 2012 och 2013 ska beslutas under första halvåret.

En osäkerhetsfaktor är, förutom ärendeinflödet i stort, förslaget om att ta bort introduktionsperioden som en del av kravet för legitimation. Uppskattningsvis kan detta medföra en ökning med 10 000-20 000 ärenden som till huvuddelen tros inkomma till myndigheten under perioden juli till oktober. Skolverket har tagit med dessa ärenden i prognosen men vill särskilt uppmärksamma detta eftersom stora tillfälliga ansökningsvolymerna är svåra att möta produktionsmässigt och kan riskera att bidra till längre handläggningstider vilket riskerar att leda till ökade ärendebalanser och kostnader, något som kan spilla över till 2015. Borttagandet av introduktionsperioden och följderna av detta enligt ovan är den enskilt största utmaningen som myndigheten identifierat för legitimationsarbetet under 2014.

På Skolverkets vägnar

Anna Ekström
Generaldirektör

Niclas Westin
Enhetschef

I ärendets slutliga handläggning har Kjell Hedwall, Anna Hellstadius, Annette Lilliestierna, Eva Lindgren, Staffan Lundh, Erik Nilsson, Jonas Nordström samt Helén Ängmo i Skolverkets ledningsgrupp deltagit.